

Till Infrastruktur- och bostadsminister Andreas Carlson gällande samverkansavtal interregional kollektivtrafik

Vi, Tåg i Bergslagen AB och Region Kalmar län, har under oktober fått information från Trafikverket (TrV) att de under 2026 endast kommer att finansiera 57% av det tillköp av trafik de beställer från oss. Anledningen till detta är, enligt TrV, att de ej fick igenom det budgetanslag för trafikavtalen som äskats för 2026. Dessutom innehåller budgetpropositionen aviserade neddragningar av anslaget för trafikavtalen åren 2027 och 2028.

Vi har redan tidigare informerat om att dagens hantering av våra gemensamma Samverkansavtal gör att våra ägare, regionerna, får betala för trafik som TrV har beställt. Liksom föregående år kommer beskedet om att finansieringen inte räcker till för våra samverkansavtal alldeles för sent. Detta trots att TrV föregående år utlovade en bättre process och tydligare kommunikation så att historien inte skulle upprepas inför 2026. Nu står vi dock åter här.

Det är omöjligt för oss trafikhuvudmän att på mindre än två månader justera mängden trafik efter den finansiering som TrV kommunicerat. Både fordon, personal och avtal är på plats utan möjlighet att justera utifrån för oss ändrade ekonomiska förutsättningar.

Den interregionala kollektivtrafiken som TrV beställer via samverkansavtal måste ges en långsiktig finansiering och stabila planeringsförutsättningar. Nu flyttas det ekonomiska ansvaret över från staten till berörda regioner utan någon möjlighet att kunna påverka trafikens omfattning på kort sikt.

Vi får inte heller någon möjlighet att följa Trafikverkets egna processer, eftersom vi inte kan beställa trafik utan att vi vet förutsättningarna. Redan nu pågår planeringen för T27. Därför vill vi att regeringen är tydliga med vilka trafikavtal och samverkansavtal Trafikverket ska teckna samt tillse att det finns en långsiktig finansiering för respektive avtal. Ett relativt enkelt sätt vore att ta med dessa avtal som en del i den nationella planen för transportinfrastruktur. I möten med Trafikverket uttrycker ansvariga chefer också denna önskan. Något sådant förslag finns dock inte med i remissutgåvan av den nationella planen 2026 - 2037.

Vi bedömer att samverkansavtalen är kostnadseffektiva, nödvändiga och av stor betydelse för Sveriges interregionala kollektivtrafik, särskilt för de delar av landet som dessa omfattas av. Alternativet är att staten själva upphandlar och anordnar motsvarande trafik, vilket enligt vår bedömning skulle vara både dyrare och innebära ett ökat kapacitetsutnyttjande av järnvägsinfrastrukturen.

Sammantaget upplever vi nuvarande situation som ohållbar med alldeles för sena besked och kortsiktighet i planeringsförutsättningarna. Med anledning av det emotser vi ett snart svar från statsrådet om vilka förutsättningar som ska gälla för framtiden.

Med vänliga hälsningar,

Nina Höijer, Ordförande och Jenny Landernäs, Vice ordförande Tåg i Bergslagen AB

Peter Wretlund, Ordförande och Carl-Wiktor Svensson, Vice ordförande i
Kollektivtrafiknämnden, Region Kalmar Län